

Opskrift på brug af scanneren

Dette er den grundlæggende vejledning om brug af scanneren. Den beskriver arbejdsgangen når man arbejder med papirfotos.

Der findes to supplerende vejledninger. Dels en vejledning om arbejdsgangen for materiale til gennemlysning (dias og negativer), dels en vejledning specifikt om glasnegativer.

Hvad kan du scanne?

Eksempler på materiale du kan scanne er: Fotos på papir, dias i ramme eller dias som filmstrimler, negativer og gamle glasplade-negativer.

Hvad har du til rådighed på digitaliseringsværkstedet?

En scanner (der findes to scannere), en PC med software som skal bruges sammen med scanneren (der er to PC'er mærket "Foto PC"), tilbehør til scanneren (diverse rammer til scanning af negativer og dias), ekstra tilbehør som lysbord, filmskæreapparat og grej til at rense scanner og dias/negativer (pensler, luftpuster, klude).

Råd om dit originalmateriale

Der er to hovedtyper af originalmateriale:

- Materiale på papir, f.eks. fotos eller dokumenter.
- Materiale til gennemlysning, f.eks. dias (i ramme eller som filmstrimler), negativer og gamle glasplade-negativer.

Især materiale til gennemlysning skal renses af for støv så godt som muligt (softwaren kan også fjerne støv, men udgangspunktet skal være så godt som muligt). Der er flere tips om rensning i den supplerende vejledning om scanning af materiale til gennemlysning.

Værd at vide om "Epson manualen" på PC'en

I den trin-for-trin vejledning, der følger her, står der flere steder, at du kan finde forklaringer i "Epson manualen".

"Epson manualen" er en grundig elektronisk manual til scanneren, som du finder på PC'en (en af de to PC'er mærket "Foto PC").

Her er nogle enkelte tips, som kan hjælpe dig med at bruge manualen.

Du kan åbne manualen ved lede på PC'ens skrivebord efter ikonet "EPSON manual" og dobbeltklikke på det.

Brugervejledning

 Øversigt over scannerens funktioner Disse funktioner hjælper dig med at opnå de bedst mulige scanninger uanset originalens tilstand.	 Vejledning til scannerens dele Se dette afsnit for at identificere delene af din scanner.
 Placering af originaler på scanneren Følg disse trin for placering af originale dokumenter eller fotos på scanneren.	 Scanning af originaler Følg de trinvisse vejledninger her for at scanne dine originale dokumenter eller fotos ved hjælp af en af de tilgængelige scanningemetoder.
 Scanning af specialprojekter Følg anvisningerne her for de specifikke scanningprojekter, du vil oprette.	 Vedligeholdelse Følg rengøringsrangerne her for at vedligeholde og transportere din scanner.
 Løsning af problemer Hvis du har et problem med at bruge din scanner eller dens software, skal du kikke her efter løsninger.	 Tekniske specifikationer Kig her efter tekniske oplysninger om scanneren og dens tilbehør.

» Sikkerhed
» Copyright og varemærker
» Operativsystemversioner

Start Indhold Stikordsregister Hjælp

Der vises så (i Microsoft Edge) en startside til manualen for scanneren (som herover). **Det er især de tre rødt markerede muligheder der er interessante for brug af scanneren i praksis.**

Bemærk at nederst på den viste side er der følgende muligheder:

Start Indhold Stikordsregister Hjælp

Disse knapper er særdeles nyttige! Det gælder især **Indhold** og **Stikordsregister**.

Du kan finde disse knapper *i bunden af alle siderne* i manualen.

I toppen af samtlige sider er der en klikbar "brødkrumme" som vist herunder. Den giver dig en hurtig mulighed for at gå til Start:

Start > Scanning af originaler

Trin for trin vejledning

1. Sæt scanneren op

Du skal sætte scanneren op og tilslutte den fysisk til PC'en med USB-stik. Se evt. Epson manualen om "Vejledning til scannerens dele".

Bemærk, at scanneren muligvis er låst med en eller to transportlåse:

Bag på scanneren er en transportlås, der skal være åben.

På indersiden af låget er en transportlås, der skal være åben, såfremt du skal scanne negativer eller dias.

Du behøver ikke at låse transportlåsene efter brug, hvis du blot flytter scanneren fra bordet til dens plads på rullebordet.

Vær forsigtig med ikke at beskadige scannerens glasplade!

Før du begynder arbejdet, så tjek at glaspladen på scanneren er ren. Du finder luftpuster, pensler og renseservietter på rullebordet med scannere (i en tidsskriftholder).

Næste skridt

Følg en af to arbejdsgange:

- Scanning af papirfotos og lignende
- Scanning af materiale til gennemlysning (dias, negativer mv.).

Herunder beskrives den første arbejdsgang om papirfotos mv. Se en supplerende vejledning hvad angår den anden.

Scanning af papirfotos og lignende

Placering af materialet

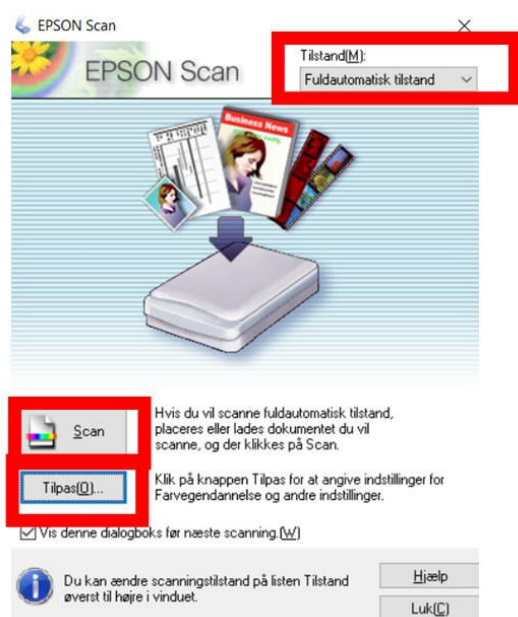
Hvis dit originalmateriale er papirfotos, skal du være klar over, at du kan placere mere end et foto på glaspladen. Læg et foto i øverste højre hjørne og anbring de andre med mindst 2 cm mellemrum. Scanneren kan så selv finde ud af at lave en fil med hvert foto (dog kan automatikken svigte, hvis kanten af billedet er flosset).

2. Start scanning

Tænd scanneren med en knap på forsiden nederst til venstre. En lampe lyser grønt, når den er tændt.

For at starte scanning skal du klikke på ikonet "Epson scan" på proceslinjen (ikonet findes også på skrivebordet) - eller du kan bruge en fysisk knap ("Startknappen") på scanneren.

Så vises nedenstående skærbillede. De rødt markerede knapper forklares herunder.

Øverst til højre kan du vælge mellem en af 3 tilstande: "Fuldautomatisk tilstand", "Home-tilstand" og "Professionel-tilstand". Senere kan du når som helst vende tilbage til dette skærbillede ved at skifte tilstand.

3a. Scanning i “Fuldautomatisk tilstand”

Til papirfotos anbefales “Fuldautomatisk tilstand”. Hvis du har billeder i et album bør du dog vælge “Home-tilstand” - se lidt længere nede i vejledningen. Generelt virker “Fuldautomatisk tilstand” fint til de mest almindelige opgaver. Fuldautomatisk tilstand indebærer, at scanneren selv finder ud af hvilken type original du har, og behandler den passende.

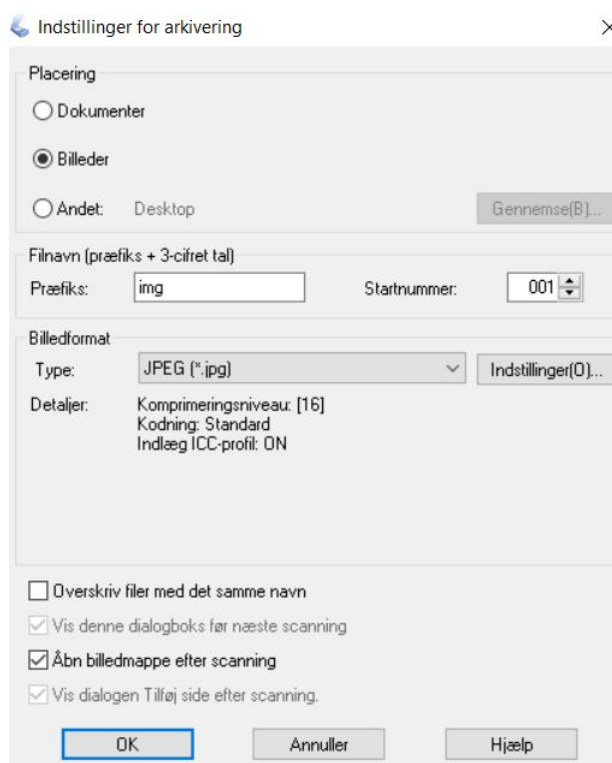
Tilpas-menuen

Brug knappen "Tilpas" til at tjekke og evt. ændre opløsningen samt at afkrydse, om du vil have softwaren til digitalt at fjerne støv, og evt. om du vil have gendannet faldede farver. Det tager noget ekstra tid at få fjernet støv.

Som udgangspunkt er opløsningen i “Fuldautomatisk tilstand” sat til 300 dpi. Det er OK, hvis du bare vil have lavet billeder som kan printes i format 10 x 15 cm. **Men hvis du vil have muligheden for at lave forstørrelser eller tage udsnit af billeder - så sæt opløsningen op til f.eks. 600 dpi.**

En tabel (sidst i dokumentet her eller som separat dokument) viser en oversigt over tid og pladsforbrug for nogle eksempler.

Angiv hvor billedet skal gemmes!

I Tilpas-menuen kan du vælge hvor de scannede billeder skal gemmes. Brug knappen “Indstilling for arkivering” for at komme til ovenstående menu. Her skal du for “Placering” afkrydse “Andet”, hvorefter du med knappen “Gennemse” kan udpege hvor du vil have billedet gemt. **Du skal gemme dine billeder på en USB-nøgle eller på en ekstern harddisk. Indholdet af PCen’s harddisk bliver nemlig slettet når du forlader den!**

Lav scanningen således...

Luk Tilpas-menuen og tryk på knappen Scan (vist i skærmbilledet herover).

Lidt efter får du resultatet at se.

Hvis du ikke er tilfreds kan du prøve at scanne igen og bruge "Home-tilstand", der giver dig flere muligheder for selv at vælge det område, du vil have scannet.

Brug af Home-tilstand forklares herunder.

3b. Scanning i "Home-tilstand"

Hvis du har et album med billeder, må du vælge "Home-tilstand" således:

Brug ikonet "Epson scan" på proceslinjen eller den fysiske Startknap på scanneren.

Vælg derefter "Home-tilstand" (øverste højre hjørne).

Du kan nu tjekke og evt. ændre opløsningen samt afkrydse, om du vil have gendannet falmede farver.

Som "Destination" skal du afkrydse "Andet" for at kunne indstille opløsningen - f.eks. til 600 dpi. Se bemærkningerne ovenover om valg af opløsning.

Tryk på "Eksempel" for at få lavet en hurtig scanning, hvorefter du med musen kan udvælge det område, du godt vil have scannet (f.eks. et enkelt billede på en albums side). Det er muligt at markere flere områder - f.eks. tre fotos på en albums side. De vil så blive scannet til hver sin fil. Du kan også lave andre justeringer. Se Epson manualen for detaljerede forklaringer.

Når du har valgt billedområdet skal du trykke på knappen "Scan" i menuvinduet.

Du får vist et vindue hvor du får chancen for at vælge hvor du vil gemme billedet og i hvilket format (jpg er udmærket til almindeligt brug). Vinduet er forklaret i afsnittet "Angiv hvor billedet skal gemmes" ovenover. **Bemærk at du skal gemme billeder på en USB-nøgle eller på en ekstern harddisk!**

Lidt efter får du resultatet at se i Stifinder.

4. Efterbehandling af scannede billeder

Her er et nyttigt lille tip, som langt fra alle er opmærksom på: I stort set alle Windows-programmer kan man zoome ind og ud ved at holde Ctrl-tasten nede samtidig med at man drejer på musens hjul. Det kan f.eks. være nyttigt, når du gennemser resultatet af din scanning.

Du kan efterbehandle scannede billeder hjemme på din egen PC i et billedredigeringsprogram..

Du kan dog også lave lidt efterbehandling på stedet.

På Digitaliseringsværkstedets to Foto-PC'er er programmet IrfanView installeret. Du kan åbne dine billeder i det fra Stifinder ved at højreklikke på billedet, vælge "Åbn med..." og derpå "IrfanView". Nogle basale tips om brug af IrfanView findes i lille vejledning, som der er en genvej til fra skrivebordet.

Der findes mange billedredigeringsprogrammer som du kan installere hos dig selv, f.eks.:

- IrfanView (<https://www.irfanview.com/>, gratis til ikke-kommerciel brug). Hurtigt at bruge til basisopgaver med beskæring, rotering, thumbnails; har også avancerede muligheder.
- PhotoFiltre (<http://www.photofiltre.com/>; gratisversion med massevis af muligheder a la Photoshop)
- Photoshop (kommercielt).

5. Hjemtagning af scannede billeder

Hvis du medbringer en ekstern harddisk eller en USB-nøgle kan du kopiere billederne over på den. Du kan også købe en USB-nøgle i cafeen.

Endelig er der gratis filtjenester, som f.eks. <https://dk.filemail.com/>, hvor du kan uploade billederne, og få sendt linket til din egen mailkonto.

Når du pakker sammen, så husk at få dine originale billeder med!

Versionshistorik for dette dokument

2018-10-03: Første officielle version.

2018-11-19: Tilføjet tip om at komme tilbage til udgangspunkt ved at skifte tilstand.